

Polityk roku 2015 w Polsce i na świecie

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Koniec roku to okres podsumowań, a także różnego rodzaju plebiscytów, które – w mniej lub bardziej poważny sposób – rozstrzygają m.in., komu należy się tytuł osobowości roku w danej dziedzinie. W grudniowym sondażu¹, tak jak w ubiegłych latach, pytaliśmy Polaków, kto – ich zdaniem – zasłużył na miano polityka roku 2015. Ankietowani sami wymieniali nazwiska kandydatów spośród znanych im polityków krajowych oraz na tej samej zasadzie – odpowiadając na pytanie otwarte – wskazywali najbardziej wyróżniającego się lub najbardziej według nich zasłużonego polityka działającego na arenie światowej.

POLITYK ROKU 2015 W POLSCE

Pytanie otwarte, które zadaliśmy Polakom, brzmiało: „Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2015? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)”.

Większość respondentów (60%) nie wskazała żadnego polityka, który zasługiwałby na takie wyróżnienie. Liczniejszą grupę wśród nich (34%) stanowili badani, dla których zadanie to okazało się zbyt trudne. Jak sami argumentowali, „nie interesują się polityką”, „nie znają polityków” i dlatego nie potrafią czy też nie chcą ich oceniać. Nieco ponad jedna czwarta (26%) ankietowanych uznała jednak, że żaden ze znanych im przedstawicieli sceny politycznej nie jest godny takiego tytułu – w ich ocenie żaden polityk niczym specjalnym się nie zasłużył ani nie wyróżnił.

Pozostali respondenci, którzy wzięli udział w naszym badaniu i zdecydowali się zgłosić swego kandydata do miana polityka roku 2015, wymienili w sumie ponad czterdzieści nazwisk polityków, z których ośmiu uzyskało przynajmniej po 2% głosów.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (307) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 3–10 grudnia 2015 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tytuł polityka roku 2015 Polacy przyznali prezydentowi Andrzejowi Dudzie (9%). Drugie miejsce w tym rankingu uzyskał prezes PiS Jarosław Kaczyński (5%). Na trzeciej pozycji, z minimalnie słabszym wynikiem, uplasowali się czołowi politycy PO – dotychczasowa premier i szefowa tej partii Ewa Kopacz, były premier, a obecnie przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk oraz były prezydent Bronisław Komorowski (po 4% wskazań). Dwóch na stu badanych do miana polityka roku 2015 typowało szefową obecnego rządu Beatę Szydło oraz liderów nowych na scenie politycznej ugrupowań, którym udało się wprowadzić swych przedstawicieli do Sejmu – Pawła Kukiza i Ryszarda Petru (po 2%). Po 1% głosów uzyskali były prezydent Aleksander Kwaśniewski, nieżyjący już Władysław Bartoszewski, lider partii KORWiN Janusz Korwin-Mikke oraz były szef MON Tomasz Siemoniak.

		CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2015?		
Andrzej Duda		9%
Jarosław Kaczyński		5%
Ewa Kopacz		4%
Donald Tusk		4%
Bronisław Komorowski		4%
Paweł Kukiz		2%
Ryszard Petru		2%
Beata Szydło		2%
Aleksander Kwaśniewski		1%
Władysław Bartoszewski		1%
Janusz Korwin-Mikke		1%
Tomasz Siemoniak		1%
Inni politycy (32 nazwiska)		4%
Nie ma takiego, żaden nie zasłużył		26%
Nie wiem, nie interesuję się tym, trudno powiedzieć		34%

Rok 2015 upłynął pod znakiem wyborów – najpierw prezydenckich, a potem parlamentarnych. Nic dziwnego zatem, że w plebiscycie na polityka roku 2015 zwyciężyli ci, którzy te wybory wygrali. Najwięcej głosów zdobył prezydent Andrzej Duda. Na drugim miejscu znalazł się szef zwycięskiej partii, która po wyborach samodzielnie utworzyła rząd – Jarosław Kaczyński. Warto zauważyć, że wyniki te są, w porównaniu z ocenami z poprzednich lat, dość rozproszone – widać, że oceny respondentów są spolaryzowane

i różne grupy wyborców mają różnych bohaterów. Kolejne miejsca z niewielką stratą do prezesa PiS zajmują bowiem politycy, którzy wybory przegrali – reprezentujący były koalicję rządową poprzedni premierzy Ewa Kopacz i Donald Tusk oraz były prezydent Bronisław Komorowski.

Deklaracje badanych wskazują, że Polacy mieli w 2015 roku nieco większy problem z wyborem polityka roku, zwiększył się bowiem w stosunku do lat poprzednich odsetek badanych nieumiejących wymienić żadnego polityka, któremu by ten tytuł się należał (wzrost o 5 punktów procentowych). Jednocześnie liczba tych, którzy uważają, że żaden z przedstawicieli naszej sceny politycznej na to miano nie zasłużył, pozostała taka sama jak przed rokiem.

Tabela 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1993	Hanna Suchocka – 14% , Waldemar Pawlak – 12%, Krzysztof Skubiszewski – 10%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Jacek Kuroń – 7%, Tadeusz Zieliński – 5%, Lech Wałęsa – 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski – 9% , Jacek Kuroń – 8%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Waldemar Pawlak – 6%, Lech Wałęsa – 5%, Tadeusz Zieliński – 4%, Józef Oleksy – 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa – 14% , Aleksander Kwaśniewski – 9%, Władysław Bartoszewski – 8%, Jacek Kuroń – 8%, Józef Oleksy – 8%, Józef Zych – 3%, Tadeusz Zieliński – 3%, Grzegorz Kołodko – 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski – 12% , Andrzej Bączkowski – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 6%, Józef Zych – 5%, Lech Wałęsa – 3%, Jacek Kuroń – 3%, Jan Olszewski – 3%, Marian Krzaklewski – 3%, Waldemar Pawlak – 2%, Grzegorz Kołodko – 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski – 20% , Marian Krzaklewski – 9%, Włodzimierz Cimoszewicz – 4%, Jerzy Buzek – 3%, Leszek Balcerowicz – 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski – 21% , Jerzy Buzek – 14%, Leszek Balcerowicz – 5%, Leszek Miller – 3%, Bronisław Geremek – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski – 26% , Leszek Balcerowicz – 6%, Jerzy Buzek – 4%, Bronisław Geremek – 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 3%, Marian Krzaklewski – 2%, Andrzej Lepper – 2%, Tadeusz Mazowiecki – 2%, Leszek Miller – 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski – 31% , Andrzej Olechowski – 4%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Geremek – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Jarosław Kalinowski – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski – 33% , Andrzej Lepper – 8%, Lech Kaczyński – 6%, Leszek Miller – 4%, Andrzej Olechowski – 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski – 35% , Leszek Miller – 8%, Andrzej Lepper – 7%, Lech Kaczyński – 3%, Jarosław Kalinowski – 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski – 22% , Jan Rokita – 15%, Andrzej Lepper – 10%, Danuta Hübner – 3%, Marek Borowski – 2%, Józef Oleksy – 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski – 14% , Jan Rokita – 7%, Andrzej Lepper – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 3%, Marek Borowski – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Roman Giertych – 2%, Zbigniew Religa – 2%	27%	23%

Tabela 1 (cd.)

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
2005	Aleksander Kwaśniewski – 18% , Lech Kaczyński – 8%, Andrzej Lepper – 5%, Kazimierz Marcinkiewicz – 4%, Donald Tusk – 4%, Zbigniew Ziobro – 3%, Jarosław Kaczyński – 2%, Jan Rokita – 2%	21%	26%
2006	Zbigniew Ziobro – 18% , Kazimierz Marcinkiewicz – 10%, Donald Tusk – 5%, Andrzej Lepper – 4%, Leszek Balcerowicz – 3%, Lech Kaczyński – 3%, Roman Giertych – 2%, Jarosław Kaczyński – 2%, Zbigniew Religa – 2%	20%	22%
2007	Donald Tusk – 29% , Lech Kaczyński – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Zbigniew Ziobro – 3%, Zbigniew Religa – 3%, Władysław Bartoszewski – 3%	13%	17%
2008	Donald Tusk – 18% , Radosław Sikorski – 9%, Lech Kaczyński – 6%, Lech Wałęsa – 3%, Bronisław Komorowski – 2%, Aleksander Kwaśniewski – 2%	24%	24%
2009	Donald Tusk – 13% , Lech Kaczyński – 6%, Radosław Sikorski – 6%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Komorowski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	35%
2010	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 10%, Jarosław Kaczyński – 5%, Grzegorz Napieralski – 5%, Lech Kaczyński – 3%, Jerzy Buzek – 2%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	23%	27%
2011	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 11% , Jarosław Kaczyński – 5%, Radosław Sikorski – 4%, Janusz Palikot – 3%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	27%
2012	Bronisław Komorowski – 11% , Donald Tusk – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Ryszard Kalisz – 3%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	33%	25%
2013	Bronisław Komorowski – 17% , Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Jarosław Gowin – 2%	35%	28%
2014	Bronisław Komorowski – 16% , Donald Tusk – 15%, Jarosław Kaczyński – 3%, Ewa Kopacz – 3%, Janusz Korwin-Mikke – 2%	26%	29%
2015	Andrzej Duda – 9% , Jarosław Kaczyński – 5%, Ewa Kopacz – 4%, Donald Tusk – 4%, Bronisław Komorowski – 4%, Paweł Kukiz – 2%, Ryszard Petru – 2%, Beata Szydło – 2%	26%	34%

POLITYK ROKU 2015 NA ŚWIECIE

Wybór polityka roku spośród przedstawicieli międzynarodowej sceny politycznej z reguły nastęrcza badanym więcej trudności niż wskazanie najbardziej zasłużonego reprezentanta polityki krajowej. W roku 2015 problem z wyborem polityka roku w skali całego świata miało ponad dwie piąte badanych (44%), a dalsze 18% – uznało, że żaden ze znanych im polityków zagranicznych nie odegrał w ciągu minionych dwunastu miesięcy na tyle istotnej roli w polityce międzynarodowej, by zasłużyć na ten tytuł.

W sumie niespełna dwie piąte badanych (38%) wymieniło jakiegoś polityka działającego na arenie międzynarodowej, któremu – ich zdaniem – należy się miano polityka roku 2015. Łącznie wymieniono prawie 30 nazwisk, ale jedynie osiem pojawiało się w wypowiedziach co najmniej 1% ankietowanych.

Tytuł polityka roku 2015 na arenie międzynarodowej Polacy przyznali kanclerz Niemiec Angeli Merkel. Do tego zaszczytnego miana wytypowało ją 13% ankietowanych. Drugie miejsce w rankingu zajął prezydent USA Barack Obama (9%). Ta dwójka polityków pod względem popularności wśród Polaków wyraźnie dystansuje pozostałych przedstawicieli światowej sceny politycznej. Kolejne miejsca w rankingu zajęli prezydent Rosji Władimir Putin (4%), premier Węgier Viktor Orban (3%) i w dalszej kolejności – papież Franciszek, szef Rady Europejskiej Donald Tusk, premier Wielkiej Brytanii David Cameron (po 2% głosów) oraz prezydent Francji François Hollande (1%).

		CBOS
Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2015 ?		
Angela Merkel		13%
Barack Obama		9%
Władimir Putin		4%
Viktor Orban		3%
Papież Franciszek		2%
Donald Tusk		2%
David Cameron		2%
François Hollande		1%
Inni politycy		2%
Nie ma takiego		18%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć		44%

Kanclerz Niemiec Angela Merkel już po raz ósmy uznana została przez Polaków za światowego polityka roku. Poprzednio tytuł ten Polacy przyznawali jej w latach 2006 i 2007, a od roku 2010 niezmiennie uważają ją za najwybitniejszą postać światowej polityki. W 2015 roku Angela Merkel nie wygrała w naszym plebiscycie tak wyraźnie jak poprzednio – osiągnęła nieco gorszy wynik niż w czterech poprzednich latach. Kolejne zwycięstwo Angeli Merkel w naszym plebiscycie wskazuje nie tylko na sympatię dla niej i znaczenie, jakie Polacy przywiązują do stosunków z naszym zachodnim sąsiadem, ale wydaje się także odzwierciedlać pozycję, jaką – w opinii Polaków – kanclerz Niemiec ma na arenie międzynarodowej, a w Europie w szczególności. Po raz kolejny kanclerz Angela Merkel wygrała w naszym rankingu z prezydentem USA Barackiem Obamą.

Lepszy wynik niż w poprzednich latach uzyskali w 2015 roku prezydent Rosji Władimir Putin i Viktor Orban. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w przypadku tych polityków, a zwłaszcza Władimira Putina, dla części badanych „bycie politykiem roku” nie musi bynajmniej oznaczać akceptacji osoby i prowadzonej polityki, a jedynie uznanie pozycji i roli, jaką dany polityk odegrał na arenie międzynarodowej.

Tabela 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush – 20% , Gerhard Schröder – 6%, Władimir Putin – 3%, Tony Blair – 2%, Günter Verheugen – 2%	16%	45%
2003	George W. Bush – 23% , Jan Paweł II – 4%, Tony Blair – 2%, Władimir Putin – 2%, Gerhard Schröder – 2%	18%	43%
2004	George W. Bush – 13% , Wiktor Juszczenko – 7%, Kofi Annan – 3%, Gerhard Schröder – 2%	17%	49%
2005	George W. Bush – 7% , Angela Merkel – 4%, Tony Blair – 3%, Wiktor Juszczenko – 2%, Ariel Szaron – 2%	18%	54%
2006	Angela Merkel – 9% , George W. Bush – 6%, Tony Blair – 3%, José Manuel Barroso – 2%	16%	59%
2007	Angela Merkel – 9% , Nicolas Sarkozy – 7%, George W. Bush – 6%, Władimir Putin – 4%, Tony Blair – 3%	13%	50%
2008	Nicolas Sarkozy – 12% , Barack Obama – 10%, Angela Merkel – 6%, Dalajlama – 3%, George W. Bush – 2%	10%	50%
2009	Barack Obama – 13% , Angela Merkel – 11%, Nicolas Sarkozy – 3%, Jerzy Buzek – 2%	12%	54%
2010	Angela Merkel – 12% , Barack Obama – 9%, Jerzy Buzek – 3%, Władimir Putin – 2%, Dmitrij Miedwiediew – 2%	12%	53%
2011	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 8%, Jerzy Buzek – 2%, Nicolas Sarkozy – 2%	14%	49%
2012	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 14%, Jerzy Buzek – 1%, François Hollande – 1%, David Cameron – 1%; Viktor Orban – 1%, Radosław Sikorski – 1%	18%	44%
2013	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 8%, Nelson Mandela – 2%, papież Franciszek – 2%, Władimir Putin – 1%, José Manuel Barroso – 1%	18%	48%
2014	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 10%, Władimir Putin – 3%, David Cameron – 1%, papież Franciszek – 1%, Donald Tusk – 1%	16%	46%
2015	Angela Merkel – 13% , Barack Obama – 9%, Władimir Putin – 4%, Viktor Orban – 3%, papież Franciszek – 2%, Donald Tusk – 2%, David Cameron – 2%, François Hollande – 1%	18%	44%

Opracowała

Agnieszka CYBULSKA